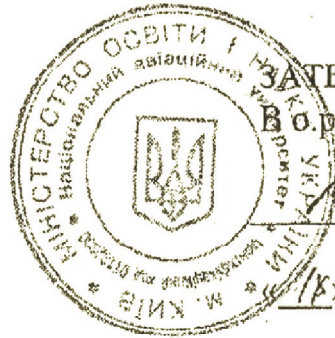

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. ректора

[Handwritten signature]

В.П. Харченко

«18» 02

2016 р.

Система менеджменту якості

ІНСТРУКЦІЯ

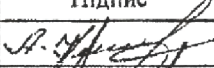

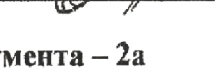
**про заходи пожежної безпеки в
навчально-наукових приміщеннях**

СМЯ НАУ І 06.36(02)-01-2016

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ про заходи пожежної безпеки в навчально-наукових приміщеннях	Шифр документа	СМЯ НАУ І 06.36(02) - 01 – 2016
		стор. 2 з 14	

(Ф 03.02-31)

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Прізвище	Посада	Дата
Розробник		А.Ігнатко	Начальник СПБ	17.02.16р
Узгоджено		В.Войцехівський	Проректор з ГР	17.02.16р.
Узгоджено		Ю.Гордійчук	Начальник ЮВ	17.02.16
Узгоджено		О.Безнос	Заст. начальника НМВ	17.02.16

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

	<p>Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ про заходи пожежної безпеки в навчально-наукових приміщеннях</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ І 06.36(02) - 01 – 2016
		стор. 3 з 14	

І. Загальні положення

1. Ця інструкція встановлює вимоги з пожежної безпеки до навчально-наукових приміщень Національного авіаційного університету.
2. Інструкція є обов'язковою для вивчення та виконання співробітниками, та студентами.
3. Керівники навчально-наукових та наукових підрозділів призначають відповідальних за пожежну безпеку в приміщеннях, а також за утримання й експлуатацію засобів протипожежного захисту.
4. Усі співробітники та студенти повинні проходити інструктажі з питань пожежної безпеки, мають бути ознайомлені з вимогами цієї інструкції. Види протипожежних інструктажів, порядок організації та проведення інструктажів, навчання і перевірки знань з питань пожежної безпеки встановлюються наказом ректора.

ІІ. Вимоги пожежної безпеки до навчально-наукових приміщень

1. Для всіх навчально-наукових приміщень повинні бути визначені категорії щодо вибухопожежної та пожежної безпеки та клас зони за „Правилами будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок”. На вхідних дверях у зазначених приміщеннях необхідно вивішувати табличку з позначенням категорії та класу зони.
2. У кожному приміщенні повинна бути вивішена табличка, на якій вказано прізвище відповідального за пожежну безпеку, номер телефону пожежно-рятувальної служби, а також розміщена інструкція з пожежної безпеки.
3. Приміщення повинні своєчасно очищатися від горючого сміття, відходів і постійно утримуватись в чистоті.
4. У навчально-наукових приміщеннях необхідно розміщувати лише потрібні для забезпечення навчального процесу меблі, прилади, посібники. Розміщення у приміщенні меблів та обладнання слід здійснювати таким чином, щоб забезпечувався вільний прохід до виходу з приміщення і доступ до засобів пожежогасіння. Навчально-наочні засоби повинні зберігатися у шафах, на стелажах або на стаціонарно встановлених стійках. Навпроти дверного отвору має залишатися прохід, ширина якого дорівнює ширині дверей, але не менше 1,0 метра.
5. Евакуаційні шляхи (проходи, коридори, вестибюлі, сходові марші тощо) і виходи повинні постійно утримуватись вільними, нічим не захаращуватись.
6. Протипожежні двері, ворота, вікна, люки, клапани, у протипожежних перешкодах повинні утримуватись у справному стані. Не допускається встановлення будь-яких пристроїв, що перешкоджають нормальному зачиненню протипожежних дверей.

	<p>Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ про заходи пожежної безпеки в навчально-наукових приміщеннях</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ І 06.36(02) - 01 – 2016
		стор. 4 з 14	

7. Будівництво, реконструкцію, перепланування, зміну функціонального призначення приміщень, проведення пожежонебезпечних робіт необхідно здійснювати у відповідності до протипожежних вимог чинних нормативних документів та погоджувати в службі пожежної безпеки.

8. Вогневі, фарбувальні та будівельно-монтажні роботи проводяться у відповідності до наказів ректора та відповідних інструкцій.

9. У разі необхідності проведення газоелектрозварювальних та інших вогневих робіт, керівник підрозділу зобов'язаний оформити наряд-допуск на виконання таких вогневих робіт. Наряд-допуск на проведення вогневих робіт належить оформляти та погоджувати в службі пожежної безпеки університету напередодні проведення цих робіт. До проведення вогневих робіт допускаються тільки кваліфіковані працівники, які мають при собі посвідчення газоелектрозварника та посвідчення про проходження пожежно-технічного мінімуму.

10. Після закінчення вогневих робіт виконавець та особа відповідальна за проведення робіт зобов'язані ретельно оглянути місце їх проведення, усунути можливі причини виникнення пожежі.

11. Перед початком проведення лабораторних занять з нової теми керівник, який проводить їх, повинен провести зі студентами інструктаж з пожежної безпеки.

12. У лабораторіях, де застосовуються легкозаймисті речовини (далі - ЛЗР), горючі речовини (далі - ГР) та газу, необхідно:

12.1. Для постачання та зберігання ЛЗР, ГР, газів застосовувати закриту безпечну тару.

12.2. На робочих місцях кількість цих речовин не повинна перевищувати денну потребу, денна потреба затверджується керівником підрозділу.

12.3. Денна кількість ЛЗР та ГР повинна зберігатися в металевих ящиках або шафах, які захищаються автоматичними системами захисту.

12.4. Усі роботи, пов'язані з можливістю виділення токсичних або пожежовибухонебезпечних парів та газів, повинні проводитися лише у витяжних шафах, коли працює вентиляція.

12.5. Користуватися витяжними шафами з розбитим склом або несправною вентиляцією, а також якщо в них є речовини, матеріали та устаткування, що не мають відношення до виконуваних операцій, забороняється.

12.6. Витяжні шафи, в яких проводяться такі роботи, повинні мати верхні та нижні відсмоктувачі, а також бортики, котрі запобігають стіканню рідини на підлогу.

12.7. Відпрацьовані ЛЗР та ГР слід збирати у спеціальну герметичну тару, яку наприкінці робочого дня видаляти з приміщення для регенерації або утилізації.

12.8. Посудини, в яких проводилися роботи з ЛЗР та ГР, після закінчення досліджень повинні негайно промиватися пожежонебезпечними речовинами.

	<p>Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ про заходи пожежної безпеки в навчально-наукових приміщеннях</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ І 06.36(02) - 01 – 2016
		стор. 5 з 14	

12.9. На кожній ємності з ЛЗР, ГР та іншими хімічними речовинами повинно бути нанесено маркування з точною назвою та зазначенням пожежонебезпечних властивостей.

12.10. Співробітники університету зобов'язані знати пожежну небезпеку застосовуваних хімічних речовин і матеріалів, засоби їх гасіння та дотримуватися заходів безпеки під час роботи з ними.

13. Проведення робіт на дослідних установках, де застосовуються пожежовибухонебезпечні речовини і матеріали, допускаються лише після прийняття їх в експлуатацію спеціальною комісією, призначеною ректором. Комісія повинна підготувати висновок (акт) про можливість використання таких установок у даному приміщенні.

14. Під час організації і проведення заходів з перебуванням людей слід дотримуватись таких вимог:

14.1. У разі перебування понад 50 осіб дозволяється використовувати приміщення, забезпечені не менш як двома евакуаційними виходами, що відповідають вимогам будівельних норм, не мають на вікнах глухих ґрат.

14.2. Особи, яким доручено проведення таких заходів, перед їх початком зобов'язані ретельно оглянути приміщення і переконатись у повній готовності останніх у протипожежному відношенні, зокрема, в тому, що вони забезпечені необхідною кількістю первинних засобів пожежогасіння, справності засобів зв'язку та пожежної сигналізації, організувати чергування відповідальних осіб.

14.3. Не дозволяється перебування в приміщенні людей понад установлену норму, звуження проходів між рядами, установка в проходах додаткових стільців тощо.

15. У разі необхідності встановлення ґрат на вікнах приміщень, де перебувають люди, останні повинні розкриватися, розсуватися або зніматися. Під час перебування в цих приміщеннях людей ґрати мають бути відчинені (зняті).

16. Після закінчення робочого часу, занять (заходів) в аудиторіях, кабінетах і лабораторіях викладачі, особи відповідальні за проведення заходів, співробітники відповідальні за пожежну безпеку повинні оглянути приміщення, усунути виявлені недоліки, які могли би спричинити виникненню пожежі та поширенню вогню, вимкнути електромережу і зачинити приміщення.

17. Забороняється:

17.1. Улаштовувати на шляхах евакуації пороги, турнікети, двері розсувні, підйомні, такі, що обертаються, та інші пристрої, які перешкоджають вільній евакуації людей.

17.2. Захаращувати шляхи евакуації меблями, обладнанням та різними матеріалами, навіть коли вони не зменшують нормативну ширину.

17.3. Забивати, зварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та інші запори, що важко відчиняються з середини, зовнішні евакуаційні двері будівель.

	<p>Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ про заходи пожежної безпеки в навчально-наукових приміщеннях</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ І 06.36(02) - 01 – 2016
		стор. 6 з 14	

17.4. Розташовувати у тамбурах виходів гардероби, вішалки для одягу, сушарні, пристосовувати тамбури для торгівлі, а також зберігання у них, у тому числі тимчасового, будь-якого інвентарю та матеріалу.

17.5. Влаштувати на сходових клітинах приміщення будь-якого призначення.

17.6. Влаштувати в загальних коридорах комори і вбудовані шафи, за винятком шаф для інженерних комунікацій, зберігати в шафах (нішах) для інженерних комунікацій горючі матеріали, а також інші сторонні предмети.

17.7. Використовувати горючі матеріали для обробки стін і стель шляхів евакуації.

17.8. Знімати двері вестибюлів, холів, тамбурів і сходових кліток.

17.9. Розвішувати у сходових клітках на стінах дзеркала, стенди, панно, інші горючі матеріали.

17.10. Використання електроплиток, кип'ятильників, електрочайників, прасок за винятком спеціально обладнаних приміщень.

17.11. Залишати без догляду увімкнені в електромережу прилади.

17.12. Перевищувати кількість столів та граничну норму наповнюваності учбових аудиторій та кабінетів.

17.13. Застосування свічок, газових ламп і ліхтарів, відкритого вогню.

17.14. Розміщення, зберігання бензину, гасу, інших легкозаймистих та горючих речовини, балонів з киснем та іншими газами, а також використаної тари з-під них.

17.15. Зливати до каналізаційної мережі легкозаймисті і горючі рідини, стоки речовин, які при взаємодії з водою виділяють вибухопожежонебезпечні речовини.

III. Вимоги до утримання технічних засобів протипожежного захисту

1. Навчальні приміщення обладнуються технічними засобами оповіщення про пожежу, засобами зв'язку, системами протипожежного захисту відповідно до вимог будівельних норм та правил пожежної безпеки.

2. Усі системи протипожежного захисту, засоби зв'язку мають бути справними, утримуватись в працездатному стані.

3. До технічних засобів протипожежного захисту належать зовнішні та внутрішні системи протипожежного водопроводу, автоматичні системи пожежної сигналізації, первинні засоби пожежогасіння.

4. Кожен пожежний кран-комплект має бути укомплектований пожежним рукавом однакового з ним діаметра та стволом, кнопкою дистанційного запуску пожежних насосів (за наявності таких насосів), а також важелем для полегшення відкриття вентиля. Елементи з'єднання пожежного крана, рукавів та ручного пожежного ствола мають бути однотипними.

	<p>Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ про заходи пожежної безпеки в навчально-наукових приміщеннях</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ І 06.36(02) - 01 – 2016
		стор. 7 з 14	

5. Пожежний плоскоскладальний рукав необхідно утримувати сухим, складеним в «гармошку» або подвійну скатку, приєднаним до крана та ствола і не рідше одного разу на шість місяців розгортати та згортати наново.

Використання пожежних рукавів для господарських та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням, не допускається.

6. На дверцятах пожежних шафок із зовнішнього боку повинні бути вказані після літерного індексу «ПК» порядковий номер крана та номер телефону для виклику пожежно-рятувальних підрозділів.

7. Пожежні кран-комплекти не рідше одного разу на шість місяців підлягають технічному обслуговуванню і перевірці на працездатність шляхом пуску води з реєстрацією результатів перевірки у спеціальному журналі обліку технічного обслуговування.

8. Навчально-наукові приміщення повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками), які використовуються для локалізації і ліквідації пожеж у їх початковій стадії розвитку.

9. Розміщення та експлуатація вогнегасників повинні здійснюватись згідно з вимогами „Типових норм належності вогнегасників”, „Правил експлуатації вогнегасників”.

10. Переносні вогнегасники повинні розміщуватися шляхом:

10.1. Навішування на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для її повного відчинення;

10.2. Установлювання в пожежні шафи поруч з пожежними кранами, у спеціальні тумби, підставки або на пожежні щити (стенди).

11. Вогнегасники слід встановлювати у легкодоступних та видних місцях, а також у пожежонебезпечних місцях, де найбільш імовірно виникнення пожежі. При цьому необхідно забезпечити їх захист від потрапляння прямих сонячних променів та дії опалювальних та нагрівальних приладів.

12. Навішування вогнегасників на кронштейни, розміщення їх у тумбах або пожежних шафах повинні забезпечувати можливість прочитування маркувальних написів на корпусі.

13. Технічне обслуговування вогнегасників повинно здійснюватися не рідше одного разу на рік відповідно до „Правил експлуатації вогнегасників”.

14. Вогнегасники, які експлуатуються, повинні мати:

14.1. Облікові (інвентарні) номери за прийнятою в університеті системою нумерації;

14.2. Пломби на пристроях ручного пуску;

14.3. Бірки та маркувальні написи на корпусі, червоне сигнальне пофарбування згідно з державними стандартами.

15. Використані вогнегасники, а також вогнегасники із зірваними пломбами необхідно негайно направляти на технічне обслуговування.

	<p>Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ про заходи пожежної безпеки в навчально-наукових приміщеннях</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ І 06.36(02) - 01 – 2016
		стор. 8 з 14	

16. Використання пожежного обладнання, інвентарю для господарських, виробничих та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням або навчанням протипожежних формувань, забороняється.

IV. Вимоги пожежної безпеки до утримання інженерного обладнання

1. Експлуатація електроустановок повинна відповідати вимогам ПУЕ, Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів.

2. Електричні апарати, обладнання, електропроводи та кабелі за виконанням та ступенем захисту повинні відповідати класу зони згідно ПУЕ, мати апаратуру захисту від струмів короткого замикання та інших аварійних режимів.

3. Електророзетки, вимикачі, перемикачі та інші подібні апарати повинні встановлюватися на негорючі основи (конструкції) або з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менше ніж на 0,01 метра.

4. Зіпсовані електроапарати та прилади повинні бути терміново замінені на інші або відремонтовані.

5. Плавкі вставки запобіжників мають бути калібровані із зазначенням на клемі номінального струму вставки (клеймо заводу-виготовлювача або електричної лабораторії). Використання саморобних некаліброваних плавких вставок забороняється.

6. Електроустаткування і електроапаратуру ущільненого, захисного виконання потрібно систематично перевіряти на герметичність, звертаючи на це особливу увагу, а також на стан ущільнювальних прокладок.

7. Електричні прилади слід вмикати в мережу тільки через справні штепсельні розетки й електрошнури.

8. Приєднання нових споживачів електричної енергії має проводитися з відома відповідального за експлуатацію електрогосподарства.

9. Застосування електричних нагрівальних приладів у приміщеннях категорії з вибухопожежонебезпекою А та Б забороняється.

10. Для опалення приміщень площею до 50 м.кв. можуть застосовуватися масляні радіатори та нагрівальні електропанелі із закритими нагрівальними елементами. Такі радіатори та електропанелі повинні мати справний індивідуальний електрозахист і терморегулятор.

11. Застосування електричних нагрівальних приладів здійснюється з дозволу керівника навчального підрозділу, який призначає особу відповідальну за експлуатацію приладу.

12. Приєднання електричного нагрівального приладу до електромережі проводиться особою відповідальною за його експлуатацію з відома відділу головного енергетика університету.

	<p>Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ про заходи пожежної безпеки в навчально-наукових приміщеннях</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ І 06.36(02) - 01 – 2016
		стор. 9 з 14	

13. Електричні нагрівальні прилади повинні бути ввімкнені безпосередньо в розетку, без використання подовжувачів.

14. Не допускається перевантаження електромережі, вмикати декілька приладів в одну розетку.

15. Забороняється використання побутових електронагрівальних приладів без негорючих теплоізоляційних підставок та в місцях (приміщеннях), де їх застосування заборонено.

16. При користуванні електричними нагрівальними приладами необхідно дотримуватись інструкції з експлуатації приладів.

17. Улаштування та експлуатація тимчасових електромереж забороняється. Винятком можуть бути тимчасові електромережі, які живлять ілюмінаційні установки, а також електропроводки в місцях проведення будівельних, тимчасових ремонтно-монтажних та аварійних робіт.

18. У всіх, незалежно від призначення приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

19. Забороняється:

19.1. Експлуатація кабелів і проводів з пошкодженою або такою, що в процесі експлуатації втратила захисні властивості, ізоляцією.

19.2. Застосування нестандартних (саморобних) подовжувачів та електричних нагрівальних приладів.

19.3. Користування пошкодженими розетками, відгалужувальними та з'єднувальними коробками, вимикачами та іншими електровиробами.

19.4. Підвішування світильників безпосередньо на струмопровідні проводи, обгортання електроламп і світильників папером, тканиною та іншими горючими матеріалами, експлуатація їх зі знятими ковпаками (розсіювачами).

19.5. Використання в пожежонебезпечних зонах світильників з лампами розжарювання без захисного суцільного скла (ковпаків), а також з відбивачами і розсіювачами, виготовленими з горючих матеріалів.

19.6. Складування горючих матеріалів на відстані менше 1м від електроустаткування та під електрощитами.

V. Порядок дій у разі пожежі

1 негайно повідомити про пожежу пожежно-рятувальну службу (номер телефону для виклику **1-01**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місць, виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище.

	<p>Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ про заходи пожежної безпеки в навчально-наукових приміщеннях</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ І 06.36(02) - 01 – 2016
		стор. 10 з 14	

2. Вжити (за можливості) заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння (локалізації) пожежі первинними засобами пожежогасіння та збереження матеріальних цінностей.

3. Повідомити про пожежу керівника підрозділу та службу охорони університету.

4. У разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби.

5. Посадова особа, що прибула на місце виникнення пожежі, зобов'язана:

5.1. Перевірити, чи викликано пожежно-рятувальну службу (продублювати повідомлення), довести до відома ректора.

5.2. У разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх співробітників, які не беруть участь у ліквідації пожежі.

5.3. Здійснити в разі необхідності відключення електроенергії (за винятком систем протипожежного захисту) та здійснити інші заходи, що сприяють запобіганню розвитку пожежі та задимленню приміщення.

5.4. Перевірити включення оповіщення людей про пожежу, установок пожежогасіння, протидимового захисту.

5.5. Організувати зустріч підрозділів пожежно-рятувальної служби, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі та в установці техніки на зовнішні джерела водопостачання.

5.6. Одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей.

5.7. Забезпечити дотримання безпеки праці працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

6. З прибуттям на пожежу пожежно-рятувальних підрозділів повинен бути забезпечений безперешкодний доступ їх до місця пожежі.

7. Після прибуття пожежно-рятувальних підрозділів адміністрація та інженерно технічний персонал університету зобов'язані брати участь у консультуванні керівника гасіння пожежі з приводу конструктивних і технологічних особливостей об'єкта де виникла пожежа, прилеглих будівель, та пристроїв, організувати залучення сил та засобів університету до вжиття необхідних заходів, пов'язаних із ліквідацією пожежі та попередженням її поширенню.

VI. Прикінцеві положення

Ця інструкція дійсна з дня її затвердження. Інструкцію „ Про заходи пожежної безпеки у навчальних, навчально-виробничих приміщеннях” СМЯ НАУ 06.36(02)-01-2010, затверджену 19.03.2010 року вважати такою, що втратила чинність.

